

Zpráva o činnosti CEN/TC 227/WG 6 za rok 2022

Gestor: Ing. Petr Svoboda

CEN/TC 227 WG6 (udržitelnost) se momentálně intenzivně věnuje především Pravidlům produktových kategorií (PCR) pro Environmentální prohlášení o produktu (EPD) asfaltových směsí.

Již v říjnu 2021 byl připraven návrh CEN Technické specifikace (CEN/TS) „Road materials - Environmental product declarations – Product category rules complementary to EN 15804 for bituminous mixtures – Declaration of modules A1-A5, C1-C4 and D“ s podporou expertů EAPA. Protože tento druh dokumentů není předmětem projednání v CEN před závěrečným formálním hlasováním WG6 se rozhodla požádat o připomínky přímo národní zrcadlové komise s termínem do 31. prosince 2021.

V rámci ČR byl návrh zaslán týmu pro č. 10 pro životní prostředí Sdružení pro výstavbu silnic a byly shromážděny a uplatněny drobné připomínky.

Celkem bylo k CEN/TS zasláno mnoho připomínek a nyní WG 6 pokračovala během celého roku 2022 v jejich projednávání na pravidelných setkáních. Cílem je mít dokument schválený co nejdříve, protože řada zemí v současnosti diskutuje o tom, jak vyvinout vlastní PCR bez reference na evropský dokument. Tento CEN/TS by tedy mohl pomoci proces homogenizovat a přiblížit se ke společnému přístupu v celé Evropě.

Na jednání byl představen pro lepší pochopení vývojový diagram procesů a byly představeny možnosti zjednodušení. Diskuze jsou vedeny ohledně zavedení všech modulů (A až D) a také diskuze, které činnosti patří do kterých modulů. Modul A 1 je pro primární suroviny, A 2 pro dopravu, A 3 pro výrobu asfaltových směsí, A 4 a 5 pro stavbu, Moduly B týkající se užívání jsou mimo předmět PCR. Moduly C pak pro činnosti souvisící s obnovou, tj. frézování, recyklace, moduly D pak pro procesy týkající se náhrady přírodních zdrojů.

V únoru 2022 měla WG 6 možnost setkat se s členem CEN TC 350 „Udržitelnost stavebních prací“, což je TC, která mimo jiné normy, vydala známou normu EN 15804+A2 (*která byla od 1.1.2022 vydána jako ČSN EN „Udržitelnost staveb - Environmentální prohlášení o produktu - Základní pravidla pro produktovou kategorii stavebních produktů“*)

Na tomto setkání byla možná diskuse o nejkritičtějších aspektech nového návrhu, což pomůže vyhnout se chybám, které mohou oddálit jeho konečné schválení.

Dále se komise CEN TC 227 WG 6 zabývala problematikou nebezpečných látek s tím, že byla podána informace o sběru dat týkajících se kameniva v jednotlivých členských zemích CEN. Tohoto sběru dat jsme se rovněž za ČR zúčastnili.

Jednání WG 6 se uskutečnilo několik v on-line podobě, přičemž hlavním předmětem jednání bylo vypřádání připomínek k PCR pro asfaltové směsi. Jednání se uskutečnila dne 9.2.2022, 2.3.2022, 6.4. 2022, 13.5. 2022, 28.6.2022, 2.9.2022, 23. 9. 2022, 4.11. 2022 a 5.12. 2022.

Teprve na posledním jednání WG 6 dne 5.12. 2022 byly vypořádány poslední připomínky k návrhu PCR a bude připraven další návrh se zapracovanými připomínkami.

Spolupráce s dalšími komisemi

CEN/TC 351

Níže jsou uvedeny aktivity CEN/TC 351 které souvisí s činností CEN/TC 227:

Převést TS 16637 části 1 až 3 do EN – Formální hlasování pro všechny 3 proběhlo v září 2022. Technický obsah prEN 16637-3 má být sladěn s prEN 17156.
FprCEN/TS 17459 Stanovení ekotoxicity stavebního výrobku
V únoru se nepodařilo odhlasovat TS, očekávalo se FV revidovaného návrhu.

Normy pro obsah a analýzu organických a anorganických látek:

9 prEN k obsahu a analýze organických a anorganických látek bylo zveřejněno pro CEN Enquiry do 28. července 2022.

- prEN 17195 Analysis of inorganic substances in eluates
- prEN 17196 Digestion by aqua regia for subsequent analysis of inorganic substances
- prEN 17197 Analysis of inorganic substances in digests and eluates - Analysis by inductively coupled plasma optical emission spectrometry (ICP-OES)
- prEN 17200 Analysis of inorganic substances in digests and eluates - Analysis by inductively coupled plasma mass spectrometry (ICP-MS)
- prEN 17201 Content of inorganic substances - Methods for analysis of aqua regia digests
- prEN 17331 Content of organic substances - Methods for extraction and analysis
- prEN 17332 Analysis of organic substances in eluates
- prEN 17844 Determination of the content of polycyclic aromatic hydrocarbons (PAH) and of benzene, toluene, ethylbenzene and xylene (BTEX) Gaschromatographic method with mass spectrometric detection
- prEN 17845 Determination of biocide residues using LC-MS/MS

Laboratoře jako notifikované osoby (oznámené subjekty):

Byly projednávány záležitosti registrace laboratoří jako notifikovaných osob pro účel přípravy výluhu. Zřejmě nebylo možné pro zkušební laboratoře, které se o to snažily, zaregistrovat se jako notifikované osoby pro CEN/TS 16637-2.

Bylo sděleno, že registrace není možná z důvodu chybějící citace zkušební metody v hEN.

CEN/TC 350

CEN/TC 350 uspořádalo CIB týkající EN 15804 + A2 Udržitelnost staveb – Environmentální prohlášení o produktu – Základní pravidla pro produktovou kategorii stavebních produktů.

Budoucnost TC 350

TC 350 uspořádala CIB také na budoucí činnost TC 350 s tím, že požadovala od členů zpětnou vazbu ke zkušenostem s normami, jejich využitelnosti a možnostem vylepšení, dále se měli členové vyjádřit k přáním a potřebám a výzvám, které by měly být v rámci TC 350 řešeny. CIB ještě není vyhodnocen.

Nejdůležitější prioritou pro nejbližší období zůstává EN 15804 + A2.

Uskutečněná zasedání národního aplikačního týmu a související jednání

23. 5. 2022 – zasedání týmu pro životní prostředí Sdružení pro výstavbu silnic v Praze

8. 11. 2022 - zasedání týmu pro životní prostředí Sdružení pro výstavbu silnic v Praze

Činnosti související s problematikou hodnocení nebezpečných látek v R-materiálu - vyhláška č. 130/2019 Sb. a projednávání její revize, oprava vyhlášky č. 273/2022 Sb.

Vzhledem k tomu, že ve výrobních normách nejsou dosud stanoveny požadavky na hodnocení nebezpečných látek (navzdory nařízení CPR a jeho 7. požadavku), velká pozornost je věnována řešení této problematiky na národní úrovni. Zlepšení podmínek využívání znovuzískané asfaltové směsi přinesla nová vyhláška, kterou se stanoví kritéria, při jejichž splnění je znovuzískaná asfaltová směs vedlejším produktem nebo přestává být odpadem, a kritéria, při jejichž splnění asfaltová směs vyrobená z odpadní znovuzískané asfaltové směsi přestává být odpadem. Vyhláška byla vydána v roce 2019 pod číslem 130/2019 Sb.

MŽP je nyní připraveno (jak uvedl zástupce MŽP Mgr. Jakl na jednání týmu pro životní prostředí Sdružení pro výstavbu silnic) co nejdříve (ještě do konce roku 2022) projednat v rámci mezirezortního připomínkového řízení i novelu vyhlášky č. 130/2019 Sb. Je navrženo snížení kongenerů PAU, což zvyšuje možnost využívání znovuzískaných asfaltových směsí. Vyhláška se nově bude vztahovat i na znovuzískaný penetrační makadam. Diskuze se ještě vedou především k problematice skladování penetračního makadamu v rámci „mezideponie“.

Ve spolupráci se Sdružením pro výstavbu silnic byla rovněž připravena oprava vyhlášky č. 273/2021 Sb. O podrobnostech nakládání s odpady a uskutečnilo se jednání k vypořádání připomínek. Došlo ke zmírnění limitu pro benzo(a)pyren a sumu PAU v požadavcích na obsah škodliviny v sušině odpadů využívaných pro zasypávání. K úpravě PAU dochází rovněž v tabulce pro sedimenty.

Uskutečnilo se rovněž jednání s MPO s cílem ustanovit pracovní skupiny k přípravě dalších návrhů vyhlášek pro ukončení odpadového režimu, a to pro zeminy, stavební demoliční odpad a strusky a vedlejší energetické produkty. Na přípravě vyhlášek se začalo v rámci 3 pracovních skupin pracovat.

Doporučení pro správce silniční infrastruktury k dosažení cílů oběhového hospodářství prostřednictvím údržby, opětovného použití a recyklace asfaltových směsí

Sdružení pro výstavbu spolupracovalo v rámci EAPA (Evropská asociace pro asfaltové vozovky) na několika dokumentech týkajících se problematiky udržitelnosti. Jedním z dokumentů, který byl připraven je „Doporučení pro správce silniční infrastruktury k dosažení cílů oběhového hospodářství prostřednictvím údržby, opětovného použití a recyklace asfaltových směsí“.

EAPA tímto dokumentem reaguje na Evropskou zelenou dohodu (The European Green Deal) a nový Akční plán pro oběhové hospodářství (Circular Economy Action Plan).

Tento dokument uvádí přehled současných platných a relevantních předpisů, důležité definice (např. opětovné použití asfaltové směsi vs. recyklace asfaltové směsi), dopad použití R-materiálu na hodnocení životního cyklu nových asfaltových směsí a přehled dostupných technologií. Tento dokument byl přeložen a bude předložen správcům pozemních komunikací.

Zpracoval: Ing. Petr Svoboda, gestor CEN/TC 227 WG 6

V Praze dne 5. prosince 2022